

Лобши Сад

БРОЈ
14Главни и одговорни уредник
ДУШАН ЧАМПРАГ

Нови Сад, 1 април 1939

За власника и издавача одговара
ДУШАН ЧАМПРАГГОДИНА
XVI

Од недеље до недеље кроз варош Нови Сад

× Коло српских сестара у Новом Саду, под покровитељством г-ђе Олге Радвојевић, супруге г. Бава, приређује данас, на Лазареву суботу, после Врбице, уобичајену Дечју забаву која ће се одржати у Спомендому у 3 часа после подне.

× На седници Градског већа која је одржана ове недеље, на предлог председника општине г. Косте Миросављевића, Градско веће је доделило субвенције новосадским националним, културним и хуманим друштвима.

× Г. Франа Малин, кустос Музеја Матице српске поднео је ових дана оставку на свом положају. Управа Матице још није довела одлуку да ли ће усвојити оставку г. Малина.

× Министарство финансија одобрило је кредит од 1 милиона динара за оправку путева који воде до новосадске царинарнице, на Дунаву.

× Савез културних друштава спроводи своју децентрализацију поделом свију чланова на пет секција. Савез ће преузети старање о ђацима, путницима, о напуштеним и посрнулим девојкама и деци коју родитељи терају на просјачење.

× У ресторацији „Липа“ одржана је скупштина Удружења кућевласника, под председништвом адвоката г. Николе Антонића. Претресави су важни проблеми кућевласника.

× Грци Феодора, ћерка г. Саве Гркинића верила се ових дана са г. Љубивком Марковићем, ваздухопловним поручником.

× Добротворна задруга Српкиња Новосаткиња приредила је веома успелу чајанку, на којој су увеле учешћа многобројне отмене личности новосадског друштва.

× Удружење државних и самоуправних пензионера у Новом Саду одржава своју скупштину 2 априла. За шест година рада ово удружење је много учинило за своје чланове.

× У новосадским банкама заводи се једнократно време и то од 7 до 14 часова непрекидно.

× Босанци и Херцеговци, настањени у нашем граду, одржали су своју редовну скупштину, на којој је, између осталог решено да се друштвена слава одржи о Видовдану на једном броду Речне пловидбе.

× Радови око подизања Добровољачког дома у Новом Саду већ су отпочели. Удружење је у пуној мери осигурало материјална средства за подизање великог и модерног дома.

Југословени у Мађарској и Мађари у Југославији

„Равноправност“, часопис за народну одбрану, доноси у свом првом броју чланак под горњим насловом, у коме је најинтересантнији пасус који текстуално преносимо.

„Погледајмо шта сада имају Југословени у Мађарској. У суседној држави остало је око 165.000 Југословена. Они су подељени у три групе: прву сачињавају Југословени који живе дуж југословенско-мађарске границе од југословенско-немачко-мађарске тремеће; другу, градишћански Хрвати (који су остали у Мађарској) и, трећу, Југословени, који живе у унутрашњости Мађарске, с обе стране Дунава и до Св. Андрије (северно од Будимпеште) и другим насељима унутрашњости. Југословени Бајског трокута, даље прекодравски и прекомурски Хрвати — на неким местима — и рански Словенци (на југословенско-немачко-мађарској тремећи) сачињавају компактне масе које је Париска конференција оставила под Мађарском упркос настојања наше делегације да се и на њих примени начело самоопредељења народа.

Каква права уживају ове наше мањине у Мађарској? У најбољем положају налазе се Срби, који имају под окриљем православне цркве своје вероисповедне школе; у православним црквама отуван је народни језик. Свега има 18 православних вероисповедних школа.

Хрвати, односно Буњевци и Шокци, немају уопште правих мањинских школа. Мађарска статистика наводи неке „хрватске, шокачке и буњевачке“ основне школе, а то су школе у којима се учитељи служе локалним хрватским наречјем у почетку предавања, да би се могли лакше споразумети са децом. Постоје такође неке католичке вероисповедне школе, али се у њима учи само локално хрватско наречје. На чистом српско-хрватском језику уопште нема школа. Тако учитељи неких вероисповедних школа употребљавају хрватске молитвене књиге као школске. Ако још констатујемо да компактна маса рапских Словенаца нема ни једног разреда на свом матерњем језику, онда смо тиме допунили тужну слику просвете у Мађарској. Срби и Буњевци у Бајском трокуту имају понеко просветно друштво — читаоницу.

Осим Срба, Југословени у Мађарској немају ни властитих свештеника ни учитеља. Они немају ни једног часописа. Међу њима не сме да се шире ни штампа из Југославије, ни новине ни књиге.

Мађари код нас имају, на основу података за школску годину 1937/1938 621 основних разреда са мађарским наставним језиком, које похађа 33 хиљаде 232 ученика. У Суботици постоји цоппу-

на мађарска гимназија, а у Сенти нижа гимназија, у Београду мађарска учитељска школа. Мађари у Југославији имају, даље, 124 културних и привредних установа (24 читаонице 43 просветна друштва, 19 задруга и 27 кредитних завода.)

У цркви уживају потпуну слободу, њихови свештеници могу слободно да се служе мађарским језиком, било у католичким, било у протестанским црквама: 114 свештеника — Мађара (91 католик 23 протестанта) воде бригу о моралном животу Мађара.

На крају да истакнемо још једну, велику повластицу Мађара у Југославији: они имају 38 листова и часописа, међу њима четвори дневна и 20 недељних листова. Број њихових листова повећава се сваке године са по три до пет листова.

Остављамо читаоцу да учини логичне закључке. Да нам Европа бар допусти да ценимо своју крв, толико колико и странци своју. Нека се нашем живљу преко границе да бар толико колико смо ми „варвари“ већ дали странним мањинама у Југославији.“

Чувајмо свој дом

— Мир! Престаните са свађом и саслушајте ме — говорио је старатељ узбуђеним гласом браћи која су се препирала. — Одбаците од себе мржњу и испуните се благошћу и добротом. Разведрите намрштена лица и погледајте један другом у очи. Та у вама струји једна иста братска крв. Браћи не приличи свађа већ љубав, слога и разумевање.

Погледајте ову дивну кућу! Како су високи њени зидови, како су топле и простране њене собе и како су блистава њена окна! Већ двадесет година стоји она пркосно и гордо и зуб времена јој не нашкоди. Већ двадесет година перу је плахе кише, нападају бујале и ветрови жалосно фијучу око ње, али она остаје недирнута јер је сазидана на чврстом темељу — на костима ваших предака.

— „Чувајте ми кућу! Браните је са оном заносом и оном несебичним пожртвовањем са којим смо је ми стварали и створили“ — биле су последње речи вашег Оца.

Али ви сте аманет заборавили и не сећате га се више. По овим мермерним ходишцима у место песме одјекују ваше опоре речи. Досадио вам родитељски дом. Досадио вам покојство, сигурност и мир које вам ова ваша заједничка кућа пружа у изобиљу. Ви хоћете промену! Хоћете да срушите палату и да од њеног камена

„Застава“ поново излази као дневни лист

Наша стара и омиљена „Застава“ — понос наше прератне националне штампе у Војводини — почела је опет да излази као дневни лист на 12 страна старог формата.

Са радомљу бележимо чињеницу, што је за главног уредника „Заставе“ одређен наш угледни суграђанин, адвокат, политичар и стари новинар госп. др. Милан-Мића Иванчевић, који својом личношћу пружа сваку гаранцију да ће лист бити одлично и модерно уређен.

Први број „Заставе“ излази данас у суботу око 12 часова пре подне, а штампа се у штампарији Дунавске бановине. Поједини број „Заставе“ стаје 1 динар, а може се доbitи у свима трафикама и код уличних продаваца новина.

и грађе подигнете две ниске и трошне кућице које ће киша брзо поткопати и које ће се нечујно срушити.

Не делите дома родитељског! Не журите са рушењем! Не хитајте са спољним реформама, већ прво реформишите себе. Узрок ала није у овој светој згради, већ у вама, у вашој унутрашњости, у вашој себичној души.

Очи ваших великих предака гледају на вас са прекором. Они вас осуђују. Зато, прените се из заноса мржње, покајте се, признајте своје грешке и пружите један другом руке. Сунце братске слоге и једнакости обасјаће вас тада троструким сјајем. Чврсто загрљени, ви ћете осетити како се у вашим срцима брзо топи последњи остатак ледене себичности, и како се све више станате у једну душу и једно тело. Препорођени и ојачани, ви ћете тек тада јасно моћи увидети сву дубину понора у коју би се свакако сурвали да сте продужили да идете путем неслоге.

Старатељ је ућутао. Младићи су збуњено гледали у земљу. Један тренутак владала је савршена тишина.

— Размислите још мало, па ми се опет јавите, али ниго пре — рекао је добри човек и у његовим очима као да заблеста зрачак наде.

Урош В. Јованкић

Одобрен нови градски буџет

Министарство финансија одобрило је својом одлуком предлог буџета Новосадске општине у износу од 38.790.119 динара. Заједно са буџетима фондова и установа Градског поглаварства нови буџет предвиђа приходе и расходе у износу од 48.863.690 динара. Према одобреном износу новог буџета за 1939/40 годину, градски прирез биће, почев од данас, повишен на 66 процената.

Дан дечје радости

Зима је прошла, дође нам, ето, већ и пролеће и на прагу је и Ускрс. Лазарева субота ове године пада у време, које се баш не може наврати пролетњим, благим и лепим, али време није важно, важно је нешто друго. Дечја срца се радују Лазаревој суботи, јер тада се код нас Срба приређује свуда традиционална Врбица, којој се деца толико много радују.

Деца не маре да пада и киша, да буде хладно, главно је да се иде на Врбицу, да се звонце неуморно клати и зврји и да се дете покаже у својој новој хаљиници. Тај дан је за нашу златну дечицу дан радости, дан среће, дан раздраганости. Она давима после тога још причају како је лепо, како је дивно било на Врбици. То је догађај за наше малишане од огромне важности, незаборавим.

И на тај дан, и ми одрасли треба да се сетимо деце. Треба да учинимо све да дечја радост о Врбици буде што већа, топлија, истинскија. Родитељи воле тога дана да обрадују своју децу лепим поклонима, нарочито новим хаљинама, ципелама и другим даровима. И то је лепо. Ту се не сме бити тврдица, јер дете осећа да и оно има права на поклон.

Али дан Врбице треба нас, одрасле, нас родитеље, да потсети, још једном, на наше тешке и велике дужности, које имамо према својој деци. Треба, баш тога дана дечје радости, да размислимо мало о будућности, о васпитању, о срећи наших малишана, да направимо неку врсту прерачуна за једну годину и створимо план, по коме ћемо најбоље и најмудрије своје дете упутити у правцу доброг васпитања, честитости и марљивог рада, како би она била у животу способна за борбу, дакле постала прави људи. То да размислите, родитељи, на дан Врбице, кад се ваша деца толико радују празнику Лазареве суботе!

Данас на Лазареву суботу, 1 априла о. г., ако време дозволи, носиће се врбица.

Опход се креће у 2³⁰ часа по подне из Св. Саборне-Ђурђевске цркве и то: Дунавском улицом до краја шеталишта, где ће се делити врбица. На траг ће се ићи улицом поред шеталишта, од Матановићевог санаториума према Дому народног здравља, затим Булеваром Краљице Марије до зграде Матице Српске, даље улицом Краља Петра I до Саборне цркве.

Успешан рад на пасивној одбрани Новог Сада

Месни одбор за одбрану Новог Сада од евентуалних непријатељских напада из ваздуха, нема сумње, већ месецима испољава невероватну агилност, као ретко који сличан одбор у другим варошима наше Краљевине. До сада је много учињено на том пољу, важном за личну и имовинску безбедност нашег грађанства, ако би, не дај Боже, дошло до новог рата.

Највеће заслуге у раду за успешно организовање радова на пасивној одбрани Новог Сада, припадају агилном, свестрано спремном и искусном генералу г. Милану Плесничару, који неуморно, несебично и истрајно ради на томе, да Новосађане васпита у духу, у коме ће бити потпуно у стању да се бране од ваздушних напада, ако до њих буде дошло.

Недавно је завршен први течај у Новом Саду о пасивној одбрани грађана. Првих 400 чланова Лиге ваздушне одбране, све сами омладинци, добили су дипломе за успешно завршени течај. Дипломе су предате у оквиру мале свечаности, којој су присуствовали: гг. Бан Дунавске бановине др. Јован Радивојевић, командант Прве армиске области генерал г. Милорад Петровић, као и многи

начелници Банске управе и друге угледне личности из Новог Сада.

Генерал г. Плесничар је, у опширнијем и веома занимљивом говору, упознао присутне са планом будућег рада Месног одбора, чији је циљ да припреми што успешнију и сигурнију пасивну одбрану Новог Сада од ваздушних напада у случају будућег рата. Предавач госп. Плесничар је на крају свог говора био бурно и одушевљено поздрављен аплаузом.

Месном одбору за пасивну одбрану Новог Сада желимо, и са своје стране, највећи успех у будућем раду, па изражавамо искрену жељу да и остали течајски одбори имају исти успех, као што га је имао овај први, где су 400 омладинца добили дипломе за своје успешно учешће на течају.

Хоће ли Нови Сад добити водовод?

Једно питање од огромне важности за наш град

Питање новосадског водовода се већ годинама, да не кажемо деценијама, повлачи и до данас је веома мало учињено, да наш град једном већ ступи у ред осталих напредних и већих градова наше Краљевине и добије добру водоводну мрежу. Водовод је у целом културном свету, у већим центрима већ одавно постао животна, неопходна потреба модерног човека. Он служи не само комфору и чистоћи у кући, он служи и хигијени, омогућује савршену контролу пијаће воде, и тако се спречавају разне опасности, које прете људском здрављу од пијаће воде, која не може да се подвргава сталној и строгој контроли.

Хоће ли Нови Сад, најзад, већ добити свој водовод? Не смемо у том погледу да будемо оптимисти и ништа одређено да тврдимо, бар за сада. Нема сумње, да се наша Градска управа у последње време веома живо интересује за ово питање и проучава га, не само са финансијске, него и са техничке стране. И изгледа да је план о изградњи водовода у нашој вароши, напослетку, ипак доспео у фазу остварења.

Сазнајемо да су стручњаци Градског техничког одељења већ почели најозбиљније и свестрано да проучавају проблем новосадског водовода, наравно само са техничке стране. А кад се новац за водовод буде набавио и осигурао, техничка страна изградње биће најважније питање.

У Градском техничком одељењу, хвала Богу, налазе се спремни, искусни и одлични стручњаци, који су се већ раније подробније позабавили пројектима о изградњи мреже у Новом Саду и испитали техничке могућности, по којима би се најповољније могао остварити тај важан и по нас све Новосађане толико неодложан посао.

Постојали су разни предлози у погледу питања, одакле да се добавља вода за водоводну централу у нашем граду. Неки стручњаци су предлагали да се ископају дубоки бунари, у ко-

јима се налази обилна количина добре, здраве и чисте пијаће воде, али од тога плана, изгледа, одустало се из више оправданих разлога. Сада технички стручњаци општине проучавају нов пројект, по коме би се цео Нови Сад снабдевао водом из Дунава, наравно та вода би кроз централу пролазила пречишћена, била би учињена свежом и питком и одговарала би свима хигијенским прописима

И наша престоница се снабдева водом из Саве. Београдска вода је одлична, свежа и веома пријатна за пиће. Ако бисмо ми Новосађани имали ту срећу да добијемо водовод изграђен по узору на београдски, било би то најлепшије стање за нас. Домаћине наше не би морале да иду кроз неколико улица на артески бунар по воду и ту чекају, који пут, и пола сата док дођу на ред. Вода би била гарантовано здрава и добра за све домаће сврхе.

Надамо се да се овога пута меродавни неће опет, по старој пракси, упуштати у бирократске студије и ствар недогледно, дуготрајно и „дубоко“ одуговлачити без потребе. Теориски део овог гравитационог плана треба што пре завршити, како би се, после тога, могло одмах приступити опсежним практичним радовима на изградњу разгранате и добре водоводне мреже у Српској Атини.

Привредни и хигијенски интереси нашег града, подједнако изискују најхитније решење овог необично важног питања. Више се не сме оклевати, јер Нови Сад је град, који је већ давно заслужио да има модеран и савршено уређен водовод.

Не треба заборавити, да се Нови Сад, центар Дунавске бановине, рапидно приближује са својим бројем становника цифри од 100.000. Таква варош, са велеградским обележјем, не сме још дуго бити без водовода. И ми се са пуним правом надамо, да ћемо, најзад, ипак једног дана одахнути и моћи са највећим задовољством да констатујемо: хвала Богу, и ту муку и бригу смо пребродили! Добили смо модерни водовод.

ШТА ПИШЕ ЧИТАЛАЦ?

Опет те поштанске марке!

„Нови Сад“ је раније, већ у више махова писао о једној аномалији, на први поглед ситници, али која ипак задире у свакидневне интересе нас грађана. Реч је о поштанским маркама. Лепак на полеђини марка не ваља. Он није довољно јак, да се после квашења залепи за коверту и једва се држи на хартији.

Послецица овог зла је, да прималац писма плаћа кавну. Поштарни не привлају да је марка отпала, услед рђавог лепка, иако се на коверти јасно види да је марка била заиста прилепљена... Наши пријатељи и рођаци се љуте због тога, а и ми сами имамо непотребне секирације због тога.

Има ли лека против тога зла? Или ћемо заиста морати, како је то један мој пријатељ практично предложио, да носимо стално бочицу са гума арабијком, па да сами чврсто прилепимо марку за коверту?.. М. Л.

Графичка струка се бори са великим тешкоћама...

На скупштини Удружења ималаца штампарских предузећа која је одржана у прошлу недељу, 26 марта о. г. у 9 часова пре подне у просторијама трговачко-индустриске и занатске коморе, под председништвом угледног новосадског штампара г. Петра Ж. Јовановића, претресана су важна сталешка питања, па је наведено са каквим се све великим тешкоћама тај наш сталез бори за свој опстанак. Графичка струка нарочито страда у Војводини.

Управа удружења је све чинила у току прошле године да се интереси чланова удружења што више заштите и унапреде. Нарочито огорчена је борба вођена против бесправног рада, који необично много шкоди штампарској струци. Будет удружења предвиђа за идућу годину суму од 48.000 динара. На крају скупштине је решено да удружење изда једну едицију, намењену стручном усавршавању графичког подмлатка, која ће изнети неколико штампаних табака.

Умрла је најстарија наша Новосађанка

У Новом Саду је ових дана умрла најстарија Новосађанка, Теодора Радовић рођена Савић. Она је до краја свога живота била потпуно здрава, свежа, држећа жена и њена околина се чудила, како једна старица у метувалемском добу, може да располаже још толиком природном свежином и ведрином.

Пок. Теодора Радовић је демантовала тврђење, да ми Новосађани не живимо дуго и да је смртност код нас чешћа него у другим југословенским градовима. Ми верујемо, да смо ми Новосађани ипак здрави и отпорни људи и да међу нама, вероватно, има још неколико стогодишњака, само се то не држи у евиденцији. А било би интересавно, да се таква статистика провери и објави.

Шта траже новосадски кућевласници?

На својој годишњој скупштини Удружење кућевласника и земљорадника у Новом Саду донело је важне одлуке које задире у првокласне, виталне интересе кућевласника, којима данас такође није лако и који имају да се боре са разним тешкоћама. Донете се важне одлуке у резолуцији, која је одмах после скупштине упућена Градској управи и осталим заинтересованим лицима.

На скупштини је донета резолуција, којом кућевласници траже да се при саставу новог градског буџета нови инвестициони трошкови и трошкови око инвестиционих зајмова не покривају из редовног годишњег буџета, него да се средства за ову сврху осигурају из прихода градских предузећа постојећих и нових и да град у ту сврху активира своја неплодна и неискоришћена земљишта. Даље се тражи да се повишење градског приреза за буџетску годину 1939/40 укине. Да се промени досадања основа разреза канализационог и ватрогасног доприноса, који је неправичан и несоцијалан, него да се узме за основу разреза кућарина и да се разрез овог доприноса прошири на течевину и друштвени порез код трговина и магацина.

Кућевласници надаље траже да се још ненабуте и некалдрмансане улице наспу и калдрмишу; да се постојећи канали и јевдеци уредно одржавају и да се на водоплавним теренима, где се укаже потреба начине нови јевдеци, пошто прети опасност по куће од подземних и атмосферских вода; да се обрати више пажње распореду свјалица (лампи) и осветљењу градских улица, мостова и прелаза; да се обрати више пажње спољној архитектури града и регулационих линија, парковима и травњацима, да се смање грађевинске таксе; да се обрати више пажње на јавну чистоћу и хигијену; да се тражи слобода рада за димњичарски занат; да се горуће питање водовода реши повољно по кућевласнике; да градска управа при сваком решавању комуналних проблема консултује Удружење кућевласника и земљорадника; да се смањи кућарина на старе и нове зграде; да се при изналажењу пореске основнице за разрез кућарине одбије плаћена камата на хипотекарне дугове; да се власницима нових зграда врате законом стечена и призната права; да се школарина смањи на 100 динара по детету; да се укине овршни поступак и забрана кућарине за дужну кућарину и самоуправне дажбине код оних власника зграда, којима је неправедно парификацијом повишена пореска основница, а уложена жалба против таквог разреза није у прописном року решена.

Са своје стране гајимо наду, да ће кућевласници у својој опсежној и одлучној акцији имати пуног успеха, а што им од срца желимо. Крајње је, ипак време, да се и њихово питање једном скине са дневног реда.

Значајна улога недељних листова

Поред наших, не баш тако многобројних, дневних листова, од којих већина воли да објављује сензационалне, крваве и језиве трагедије, поред осталог актуелног материјала, наша недељна штампа, бесумње, игра важну улогу у нашем јавном животу. Има безброј случајева, кад се један недељни лист, политички необојен, сдлучан и објективан, са више заноса и енергије бори за нека важна питања општег интереса, него неки наши дневни листови. Нема сумње да ти недељни листови дају много и боре се искрено и несебично за опште интересе, не добијајући ни неку субвенцију, ни било какву другу помоћ са стране.

Ти недељни листови, који се ослањају само на своје претплатнике, читаоце и оглашаваче, храбро, али и тешко воде

борбу за заједницу. Недељни листови немају интереса ни за политичке жучне полемике, ни за сензационалне, пикантне друштвене афере. Случајеви као што је био скандалозни случај Милке Офнерке или случај с оним малолетним девојчицама, никада неби добио толики публицитет у недељној штампи, колики је добио у дневној штампи.

Да ли се то тако чини из претеране новинарске ревности или можда за љубав повећања тираже, не знамо. Ми, који уређујемо и издајемо недељне листове, мучећи се и пребродивши разне препреке, такве побуде немамо. Недељна штампа — бар она већина, она боља — истински се бори за оно што је право, стално предлаже корисне реформе и критикује без обзира на све и непристрасно оно што не ваља.

Једна лепа корисница у Спомен-дому

Наша популарна и код свију радио слушајалаца необично омиљена певачица г-ђица Ружица Каушић оболела је тешко пре извесног времена и сада се налази у једном санаторијуму на лечењу. Да би јој се са материјалне стране притекло упомоћ, њени пријатељи и поштоваоци су решили да приреде данас у суботу, 1 априла о. г. у 8 и по часова у позоришној дворани Народног Спомен-дома корисницу за г-ђицу Ружицу Каушић.

Овом лепом и интересантном вечеру ће присуствовати и чувени радио тамбурашки оркестар г. Александра Араничког, као и радио певачи и певачице: госпођа Ната Павловић, г-ђице Емилија Путник, Ружица Протић и Смиља Лазаревић, као и г. г. Властимир Јованчић-Лале, Урош Сеферовић, Драг. Чкоњевић и Којица Поповић.

Г-ђица Каушић је до сада, безброј пута, излазила на концертни подиум, када су разна

новосадска хумана друштва приређивала забаве и чајanke у добротворне сврхе. И она је сваком приликом несебично певала и давала све од себе, да би и са своје стране допринела успеху приредбе у добротворне циљеве.

Сада, када је наша талентована и симпатична уметница, и сама упућена на помоћ, дужност је свију нас, који смо уживали и ценили уметничке способности г-ђице Каушић, да обилном посетом омогућимо њено лечење и потпуно оздрављење!

Новосађани, покажите се на делу!

Улазнице се крећу од 5 до 20 динара, а могу се добити у књижари „Славија“, Пашићева и Краља Петра I. улица, а на дан концерта на благајни Спомен-дома. Добровољни прилози примају се са захвалношћу и биће објављени преко нашег листа „Нови Сад“.

Чине се велике припреме за девету међународну изложбу у Новом Саду

Ни једна година, у последње време, није прошла, а да се у нашем граду није приредила нека изложба већег стила, која служи одлично не само пропаганди наше пољопривреде и нашег општег привредног живота, него и интересима самих привредника. Њима се приређивањем таквих изложби пружа најподеснија прилика да покажу шта умеју, шта имају и колико су се унапредили у својој струци. Нарочито су важне за нас Војвођане пољопривредне изложбе, на којима се манифестује свага наше богате, плодне и лепе покрајине и показује каква све блага крије Војводина.

На дан 29 априла о. г. отвара се у Новом Саду Девета пољопривредна изложба и сајам, која ће имати међународно обележје. Припреме за ову изложбу чињене су већ од раније, а сада се већ приводе крају.

Министар саобраћаја је одобрио повластицу у железничким картама за све учеснике у изложби, у уобичајеној половини карте. Изложба ће трајати од 29 априла до 2 маја непрекидно.

У припремним радовима удела су имали чланови ужег одбора Пољопривредне коморе г. г. Милан Бацак, Бранко Аврамовић, Сааа Богуновић и Златоје Станковић, народни посланици, као и г. Сава Вујић, који ће вршити главне организационе радове, да ова наша привредна манифестација заиста постигне најлепши и највећи успех.

Да би се организација спровела стручно и са сигурним изгледом на успех, позвани су на сарадњу сви савези сточарских задруга и претставници сточарских организација. Целокупан избор приплодне стоке, као и оцена на самој изложби, извршиће се према прописима Хердбука, која тачно прописује

која грла могу учествовати на изложби. Министарство пољопривреде је одобрило, да и сточари са подручја других бановина могу суделовати на новосадској Деветој пољопривредној изложби.

Техничка служба око приређивања ове изложбе већ је пре неколико дана почела и тече интензивно. На изложбеном простору се мора уредити велики број штала за стоку, која ће, вероватно, у великом броју пристизати из свију крајева Војводине. Коњи на овој изложби веће бити излагани, али тим већи број рогате стоке ће бити доведен на изложбу.

У оквиру изложбе, биће приређена и изложба паса, која ће, сасвим сигурно, заинтересовати све наше љубитеље паса. Изложбу паса ће приредити Квиолошки клуб у Новом Саду. Ова изложба обећава да ће бити на висини сличних изложби, које се приређују у осталим напредним земљама са много успеха.

И ове године, пољопривредна изложба биће приређена на терену код изложбене зграде у Шумадијској улици. Идуће године ће се изложба одржати на новом изложбеном терену, који је новосадска општина уступила Одбору за приређивање изложбе бесплатно.

Скупштина Удружења војвођанских индустријалаца

Ових дана одржана је редовна годишња скупштина Удружења војвођанских индустријалаца, коју је отворио председник удружења, угледни наш индустријалац г. Ђока Дуњерски. Са скупштине су послати поздравни телеграми Њ. В. Краљу Петру Другом, Њ. Вис. Кнезу Намеснику Павлу, Краљевским Намесницима и председнику владе г. Драгиши Цветковићу.

Г. Дуњерски је одржао на скупштини леп и значајан говор у којему је истакао важну улогу коју игра војвођанска индустрија у нашој Краљевини. Скупштина нашег угледног сталеза протекла је у највећем реду и уз живо интересовање многобројних чланова.

Када ће већ том злу доћи крај?

Безброј пута смо већ писали о једној злој, ружној појави у Новом Саду и многим другим местима Војводине, која заслужује најоштрију осуду, а којој, изгледа нема лека. Реч је о разудареним, обесним пијаним и ратоборним момцима и људима који, скоро свакодневно, приређују ноћу туче по крчмама, гостионицама, па и на улици.

Та туча раскалашних и обесних пијаница постала је већ права мода, односно права беда и настап. При тим тучама и сасвим невини и незаинтересовани људи често страдају, ни криви ни дужни. Да помислимо само најновији случај, који се недавно десио у Сенти, која је већ давно стекла жалостан ревноме „вароши са рекордним бројем момака кавгаџија и ноторних пијаница“.

Четири сеоска момка лумповала су у једном локалу и због једне девојке се посвађали и потукли се на мртво име. Нико од присутних није могао да их растави и умири. Тек кад је полиција наишла, туча је, после трајања више од пола сата, прекинута.

Али тада су и болничка кола морала хитно да дођу, да би одвела сву четворицу окрвављених и онесвешћених момака у болницу. Језиве су последице биле ове туче. Сви учесници туче су веома тешко, смртносно повређени и лекари сумњају, да ће и један од њих остати у животу. Сва четворица су, како накнадно сазнајемо, у агонији.

Да ли ће овом нашем великом злу доћи већ једном крај? Надлежни би требало да предузму строжије мере против ових разударених и сувише обесних људи! Строгим, новим казнама требало би, на драстичан начин, учинити све, да се ти неуравнотежени људи уразуму и да прекину са том својом ружном праксом, јер такво стање, ако се буде још дуго одржавало, доводи подивљавању у садивму многих наших суграђана.

О чему све Новосађани разговарају?

Трезвењаци и они што то нису — Мало чудна побожност — Кад се злочинац пред судом стиди

Трезвењачки покрет, колико нам је познато, у последње време баш не напредује много. Још увек је број присталица њихових противника, љубитеља добре капљице, далеко већи него број строгих пуританаца, који алкохол не желе ни да омиришу. У једном друштву новосађских трезвењака, који су ревносно сркали буквачку киселу воду, један нарочито ватрени трезвењак је одржао мало предавање о предимствима антвалкохолизма, па је рекао и ово:

— Сваки паметан и озбиљан човек мора признати, да је алкохол најјачи отров на свету, са страховитим дејством! Једној свињи довољно је дати малу дозу алкохола у облику инјекције, па да она одмах угине!

Један члан друштва, који, изгледа, у погледу уздржавања од алкохолних пића, баш није имао чврст карактер, није могао да се уздржи, а да не приметити на то:

— Верујем ти, друже! Ја већ одавно говорим да за свињу није алкохол!

Доброћудни занатлија из Са лајке дошао је ових дана своје пароху да му се пожали.

— Шта те мучи толико, Триво? упитао га је свештеник.

— Море манте, пречасни оче. Недавно сам продао кућу своје комшији берберину, у нади да купим једну јевтинију. Али ту јевтину кућу је пре мене купио неки други, па сам сад остао без куће...

Парох је препоручио ојађеном занатлији да се помоли

СНАБДИТЕ СЕ ДЕЧЈОМ ОДЕЋОМ

у специјалним радњама
Клајн Еугена,
Нови Сад—Петровград
♦ И АКО ЈЕФТИНО —
ДОБАР КВАЛИТЕТ!

Неколико примера:

Хаљиница од шармез-свиле са малим цветним мустрама, за 2—6 год.	36.—	Див.
Укусна блузица од шармез-свиле, за 2—6 год.	28.—	„
Дечје гаћице од шармез-свиле, франц. фазон, од	9.—	„
Плетени капутин са капом, ративе, до 1 год.	44.—	„
Дечји свилени шешир, нови модел	38.—	„
Дечје чарапе, полудуг., флор од	9.—	„

НАЈНОВИЈЕ:

плетене вунене хаљинице, ручни рад, у стилу тиролске, француске и холандске народне ношње у великом избору.

Члан кредитне организације „Поверење.“

СТАКЛО, ПОРЦЕЛАН И КРИСТАЛ

можете у свако доба уз повољне цене набавити у новоотвореној трговини

ТРБОВИЋ И ВУЈКОВ, Нови Сад, Дунавска 3.

Пре Филип Алмослино

Богу и Бог ће му сасвим сигурно помоћи. После неколико дана, занатлија, сав радостан, озареног лица, дошао је опет пароху и рекао му одушевљено: — Ваш савет је помогао, оче... Молитва Богу заиста има смисла. Пет дана сам се молио Богу, па, замислите, јутрос је онај берберин, мој комшија умро...

Неки старији човек, мрачног изгледа и туробан, стојао је

ових дана пред судом. Судија је прочитао оптужницу, па је на крају, обраћајући се старом злочинцу, добром познанику полиције и суда, одржао малу проповед, рекавши на крају:

— Зар те није стид и срамота због свега тога?

— Признајем, господине судија, необично ме је срамота, али шта могу да радим?... Зар сам ја крив, што сам остарео, па ми прсти дрхте и нису више сигурни?..

Ситнице које су изостале из биографија славних људи

Један пажљиви новинар, полиглот, који дневно прочита тридесетак домаћих и страних новина, гледајући све журналистичким оком, често може да запази оно што ланци читаоци, који имају свој једини „лајбжурнал“ не могу да запазе и прочитају. А и оно, што највештији писци животописа, намерно или нехотично, изоставе из биографија великих људи. Тај новинар даје прегршт занимљивости о великанима данашњице, оне ситнице, које нисте могли прочитати у биографијама.

Римски Папа Пије Једанаести шест година је радио на својој аутобиографији. То дело, које је поглавар католичке цркве писао својеручно и није давао никоме да чита, биће објављено тек три године после његове смрти дакле 1942 године.

Претседник италијанске владе г. Мусолини трипут недељно одржава строгу дијету и тада махом пије само воду зашећерену помешану са медом. Кад прекида по каткад свој државнички посао, воли да се мачева. Партнер му је увек гроф Родолфи, некадањи првак у мачевању у Италији.

Јапански цар Хирохито је најбогатији поседник некретни-

на у Јапану. Само микадове шуме вреде око 65 милиона фунти стерлинга. Најомиљеније му је занимање читање биолошких дела. Преко радија слуша већином спортске извештаје.

Енглеска краљица-мајка Мери има збирку ретких златних кључева, и то неколико стотина. Ове је добијала приликом посета разним енглеским варошима, као поклон. То су кључеви капија вароши.

Г. Лебрен, претседник Француске Републике се живо интересује за дела о Француској ортографији, а поред тога марљиво проучава дела о напретку савремене технике. Он сам је дипломирани инжењер.

Кристиан, давски краљ је страстан бициклиста. Луле и дуван купује лично у једном киоску у Копенхагену.

Хаакон, норвешки краљ, воли необично да скупља књиге. И иначе је велик библиофил. Норвешки листови тврде, да је он најбоља муштерија антикварница у Ослу.

* Не заборавите, да књижара „Славија“ има све савремене књиге. Нови Сад, Пашићева и Краља Петра 1. улица

Добро чишћено одело је трајно и елегантно

ЕТИЛЕН

Нови Сад, Вр. Петра II. 4
Чисти суво ваше одело

КОД НАС
КУПЉЕНА СРЕЋКА ДОВИЛА
ПРЕМИЈУ

Зато и Ви купите срећку
Државне Кл. Лутрије
САМО У СРЕЋНОЈ КОЛЕКТУРИ:

„Бристол“

Колектура ♦ Нови Сад
Железничка ул. бр. 27
ВУЧЕЊЕ I. КЛАСЕ

14 АПРИЛА

АФОРИЗМИ О ЉУБАВИ

Није Дон Жуан онај, који уме да освоји срце једне даме, прави Дон Жуан је онај мушкарац који уме фино, тактично, скоро неприметно да раскине однос са женом.

Још није било до данас толико јаке буре да се није стишала. То важи и за љубав.

Раскид у љубави није момент, то је читав процес. Почини одмах после упознавања а траје све дотле док — боли.

Жена воли да прекида љубав, да мушкарац не би сувише уображавао и прецењивао себе.

У љубави филозофија не помаже много. Филозофи су били највећи женомрси. У љубави триумфују лудорије и детињарије.

У браку и највећи идеалиста престаје да буде песник и баца се на прозу.

Ко још није волео није био несрећан.

Жена у љубави највише обмањује себе, кад мисли да обмањује мушкараца.

Велика љубав

Млади Миловановић је био оперисан због запаљења слепог црева. Његова жена такође. Његова жена се хвали пред својом сусетком после повратка из болнице:

— Ја и мој муж се још увек волимо! Једемо из једног тањира, пијемо из једне чаше и имамо заједно запаљење црева.

Није опасно

Дама пита за време буре на мору капетана:

— Зар ће брод заиста потонути, господине капетане?

— Сасвим сигурно, одговорно је капетан. Брод се више не може спасти, мадам... Али, тешите се, брод је осигуран!